

JU Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo

PRAVILNIK O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA

Sarajevo, Mart 2022 godine

Na osnovu člana 7. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Sl.novine FBiH", broj 15/21), te člana 70. stav 3. tačka g. Statuta JU Zavoda za medicinu rada Kantona Sarajevo, („Službene novine Kantona Sarajevo, broj 45/13 i 47/13), (u daljem tekstu: Zavod), direktor donosi:

PRAVILNIK O RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Računovodstvene politike Zavoda obuhvaćaju načela, osnove, dogovore, praksu i pravila za evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama, te sastavljanje i predočavanje temeljnih finansijskih izvještaja Zavoda.

Cilj utvrđivanja računovodstvenih politika je objektivno i fer prezentiranje imovine, obaveza, prihoda, rashoda i kapitala.

Načela za utvrđivanje računovodstvenih politika za neograničenost poslovanja su: načelo nastanka poslovnog događaja, načelo značajnosti, načelo preovladavanja bitnog nad oblikom i formom i načelo opreznosti.

Član 2.

Ovaj pravilnik je sastavljen na načelima finansijskog izvještavanja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS), relevantnim zakonskim odredbama posebno Zakona o računovodstvu i reviziji F BiH (Sl.novine FBiH br.15/21), dobrim poslovnim običajima i praksi računovodstvene profesije te spoznajama u savremenom poslovanju.

I NEMATERIJALNA STALNA SREDSTVA

Član 3.

Nematerijalna sredstva su u skladu sa MRS-u 38, prava i druga neopipljiva sredstva koja Zavod koristi u procesima rada, nad kojim Zavod ima kontrolu i od kojeg se očekuju buduće ekonomske koristi.

Član 4.

Mjerenje prilikom i nakon početnog priznavanja dugoročne nematerijalne imovine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

Član 5.

Nematerijalna stalna sredstva se amortizuju na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene priticanja ekonomskih koristi po osnovu njihovog korištenja.

Član 6.

Amortizacija nematerijalnih sredstava se vrši linearnom metodom.

Član 7.

Subjekti od javnog interesa obavezni su, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne nematerijalne imovine sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Ovu procjenu vrše lica sa profesionalnim zvanjem „ovlašteni procjenitelji“.

II MATERIJALNA STALNA SREDSTVA

Član 8.

Materijalna stalna sredstva su sredstva koja Zavod koristi za poslovanje, za administrativne i druge svrhe, a za koje je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u Zavod.

Sredstvo se priznaje kao stalno, ako je nabavna cijena imovine veća od 1.000,00 KM.

Ukoliko je nabavna cijena imovine manja od 1000 KM, njena nabavna vrijednost može se u cjelosti odbiti u godini u kojoj je ta imovina nabavljena.

Član 9.

Troškovi svakodnevnog održavanja dugoročnog materijalnog sredstva se ne kapitaliziraju, već predstavljaju rashod perioda.

Izuzetno, novougrađeni rezervni dijelovi i ulaganje u dugoročno materijalno sredstvo se mogu kapitalizirati ukoliko će takvo ulaganje:

- produžiti vijek trajanja sredstva,
- povećati njegov kapacitet,
- dogradnja dijelova značajno poboljšati u pružanju kvaliteta usluge.

Član 10.

Materijalna stalna sredstva se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabavke.

Trošak nabavke materijalnog stalnog sredstva sačinjavaju:

- fakturna vrijednost dobavljača,
- troškovi prijevoza, uključujući i vlastiti prijevoz,
- troškovi pripreme mjesta,
- troškovi špeditera, ako se stalno sredstvo nabavlja iz inozemstva,
- uvozne dažbine (carine i dr.),
- nepovratni porezi i druge dažbine,
- troškovi montaže i naknade stručnjacima (arhitekta, inženjeri i sl.),
- troškovi utovara, pretovara, istovara i sl.,
- interni troškovi,
- ostali troškovi direktno i isključivo vezani za dovođenje sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

U trošak nabavke stalnog sredstva se uračunavaju i troškovi pozajmljivanja vezani za nabavku konkretnog stalnog sredstva, do momenta dovođenja sredstava u stanje za upotrebu.

Član 11.

Mjerenje nakon početnog priznavanja dugoročne materijalne imovine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

Član 12.

Materijalna stalna sredstva otpisuju se (amortizuju) na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene pritanja ekonomskih koristi po osnovu korištenja i upotrebe stalnih sredstava.

Član 13.

U slučaju kada značajni sastavni dijelovi stalnog sredstva imaju različit vijek upotrebe ili obezbjeđuju korist na različit način, neophodno je primijeniti različite amortizacione stope.

Značajni sastavni dijelovi su rezervni dijelovi čija vrijednost učestvuje sa više od 30% u ukupnoj vrijednosti sredstva.

Član 14.

Za sva stalna sredstva primjenjivat će se linearni metod amortizacije.

Član 15.

Na datum svakog bilansa Zavod će izvršiti procjenu da li je vrijednost stalnih sredstava umanjena, u smislu MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava.

Subjekti od javnog interesa obavezni su, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne materijalne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Ovu procjenu vrše lica sa profesionalnim zvanjem „ovlašteni procjenitelji“.

Član 16.

Prilikom procjenjivanja da li ima bilo kakvih pokazatelja da je došlo do umanjenja vrijednosti sredstava, Zavod uzima u obzir sljedeće pokazatelje:

Vanjski izvori informacija:

- a) tokom perioda, tržišna vrijednost sredstva je značajno umanjena, više nego što se to očekivalo kao rezultat protoka vremena i normalne upotrebe,
- b) značajne promjene, sa negativnim efektom na Zavod, su nastale tokom perioda, ili će nastati u bliskoj budućnosti, u tehnološkim, tržišnim, ekonomskim ili zakonskom uslovima u kojima Zavod posluje, ili na tržištu kojem je dotično sredstvo namijenjeno,
- c) tržišne kamatne stope ili druge tržišne stope povrata od ulaganja povećane su tokom perioda, a ta će povećanja vjerovatno uticati na diskontnu stopu koja se koristi u izračunavanju vrijednosti sredstva u upotrebi i značajno će smanjiti nadoknadiivi iznos sredstava,
- d) tržišne kamatne stope neto imovine Zavoda je veća od njegove cijene na tržištu (tržišna kapitalizacija).

Interni izvori informacija:

- a) postoji dokaz o zastarjelosti ili fizičkom oštećenju sredstva,
- b) značajne promjene su se dogodile tokom perioda ili će se dogoditi u bliskoj budućnosti sa negativnim efektom na Zavod, u obimu ili načinu na koji se sredstvo koristi ili očekuje koristiti. Te promjene obuhvataju stavljanje sredstava van upotrebe, planove za prestanak ili rekonstrukciju poslovanja jedinice kojoj sredstva pripadaju, planove za prodaju sredstava prije ranije očekivanog datuma, i ponovnu procjenu korisnog vijeka upotrebe sredstva kao ograničenog, radije nego neograničenog.

- c) postoji dokaz iz internih izvještaja koji pokazuje da je ekonomski efekat sredstva već sada lošiji ili će biti lošiji nego što se očekivalo.

Član 17.

Prilikom određivanja nadoknadive vrijednosti u obzir se uzima cijena na aktivnom tržištu, a u nedostatku aktivnog tržišta, najbolja raspoloživa informacija.

III ULAGAČKE NEKRETNINE

Član 18.

Ulagачke nekretnine predstavljaju dugoročnu imovinu ili njene dijelove koji su namijenjeni za ostvarivanje najma ili su nabavljene sa namjerom ostvarivanja kapitalne dobiti.

U slučaju posjedovanja kombinovane nekretnine, kao ulagačke i redovne (poslovne), nekretnina će se priznavati po MRS 40 – Ulaganja u nekretnine.

Član 19.

Mjerenje prilikom i nakon početnog priznavanja dugoročne ulagačke nekretnine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

IV POLITIKA VREDNOVANJA I ISKAZIVANJA ZALIHA

Član 20.

Troškovi sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, HTZ-opreme se vrednuju po nabavnoj vrijednosti.

Nabavna vrijednost obuhvata sve troškove nabavke: fakturnu cijenu (umanjenu za trgovačke popuste i rabate), uvozne carine i druge dažbine, troškove prevoza, troškove rukovanja i ostale troškove koji se mogu direktno pripisati konkretnoj nabavci.

Član 21.

Laboratorijski materijal, laboratorijski materijal-tox, medicinski materijal, kancelarijski materijal, materijal za čišćenje i održavanje se nabavljaju i vode na principu zaliha (vodi se materijalno knjigovodstvo).

Član 22.

Sve ostale vrste sirovina i materijala: rezervni dijelovi, sitan inventar, HTZ-oprema i ostali materijali nabavljaju se po iskazanoj trenutnoj potrebi odnosno dotrajalosti predhodno korištenog sredstva, odmah se stavljaju u upotrebu i evidentiraju na troškove.

Član 23.

Sitnim inventarom smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe kraći od jedne godine (12 mjeseci).

Kao dopunski kriterij se uzima pojedinačna vrijednost, niža od 250,00 KM.

Član 24.

Otpis sitnog inventara vrši se metodom 100% otpisa.

V GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

Član 25.

U računovodstvu Zavoda mora biti obezbijedeno praćenje gotovine i ekvivalenata gotovine analitički, po vrstama i u skladu sa potrebama ustanove.

Član 26.

Blagajničko poslovanje se vrši u skladu sa Pravilnikom o blagajničkom poslovanju.

Član 27.

Sastavljanje Izvještaja o gotovinskim tokovima se vrši primjenom indirektno metode.

VI POTRAŽIVANJA

Član 28.

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja iz poslovnih odnosa priznaju se po nominalnoj vrijednosti (obračunska osnova).

Član 29.

Najmanje na dan svakog bilansa stanja vrši se procjena naplativosti potraživanja, pri čemu se u obzir uzimaju sljedeći faktori:

- likvidnost i solventnost partnera,
- tok otplaćivanja obaveza,
- ekonomski trendovi u datom području i
- sniženje kreditnog rejtinga dužnika.

Član 30.

Otpis potraživanja se vrši na teret rashoda.

VII REZERVISANJA

Član 31.

Procjena visine rezervisanja se vrši na sljedeći način:

- a) Rezervisanje za započete sudske sporove se procjenjuje na osnovu tužbenog zahtjeva, informacija o visini sudskih troškova, vještačenjima i sl.,
- b) Rezervisanje za otpremnine se procjenjuje na osnovu informacija o broju zaposlenika koji ispunjavaju uslove za odlazak u penziju i Pravilnika o radu, unutrašnjoj organizaciji, sistematizaciji radnih mjesta i plaćama radnika br. 02-374/15, član 82,
- c) Rezervisanja za štetne ugovore se procjenjuju primjenom statističkih metoda,
- d) Rezervisanja za restrukturiranje Zavoda se procjenjuju na osnovu detaljne kalkulacije – plana restrukturiranja koji sadrži i finansijske pokazatelje i
- e) Za ostala rezervisanja se primjenjuju metode za koje se u datom trenutku procjenjuje da su najpouzdanije.
- f)

Procjenu rezervisanja za štetne ugovore vrše ovlaštena lica - vještaci.

Član 32.

Prilikom ukidanja rezervisanja Zavod će primijeniti bruto princip, iskazivanjem prihoda od ukidanja rezervisanja u punom iznosu rezervisanja i rashoda u punom iznosu.

Član 33.

Procjena visine rezervisanja vrši se najmanje na dan izrade svakog bilansa stanja. Prilikom procjene visine rezervisanja primjenjuju se metode iz člana 31. ovog Pravilnika.

Član 34.

Rezervisanja se uvijek priznaju kao rashod, a ne kao sredstvo.

VIII OBAVEZE

Član 35.

Kratkoročne obaveze prema kreditnim institucijama, obaveze za primljene avanse, obaveze prema dobavljačima, obaveze prema zaposlenima, obaveze za poreze, doprinose i druge naknade i ostale kratkoročne obaveze iskazuju se u nominalnoj vrijednosti koja je iskazana u odgovarajućoj knjigovodstvenoj ispravi.

Na isti način iskazuju se i dugoročne obaveze.

Obaveze se preispituju najmanje na svaki dan bilansa stanja.

Dugoročne obaveze se ne uvećavaju za kamate predviđene i obračunate u ugovorima i dokumentima o zaduženju.

IX ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

Član 36.

Na teret obračunskog razdoblja uračunavaju se i troškovi za koje ne postoje odgovarajuće knjigovodstvene isprave da bi se mogli priznati kao obaveza, a za koje se sa sigurnošću može utvrditi da se odnose na tekuće obračunsko razdoblje. Kada se pribave dokumenti za priznavanje obaveze ukidaju se vremenska razgraničenja u korist računa obaveza.

Član 37.

Prihodi koji nemaju uslove za priznavanje u tekućem obračunskom razdoblju odgađaju se preko vremenskih razgraničenja za buduća razdoblja.

U korist vremenskih razgraničenja evidentiraju se i naplaćeni prihodi koji se odnose na buduća razdoblja, a za koje nije bilo izkazano potraživanje u poslovnim knjigama.

X PRIHODI

Član 38.

Prihod od prodaje usluga se priznaje onda kada su u potpunosti zadovoljeni svi uslovi iz MRS 18.

Kada je moguće iznos prihoda pouzdano izmjeriti, vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi u pravno lice i kada se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi s transakcijom mogu pouzdano izmjeriti.

Član 39.

Najmanje na dan bilansa stanja, pravno lice je dužno izvršiti procjenu priznatih prihoda.

Član 40.

Kada se pružanje usluga može pouzdano procijeniti, prihodi povezani s tom transakcijom se priznaju srazmjerno stepenu izvršenja usluge na datum bilansa stanja.

Stepen izvršenja posla se utvrđuje u srazmjeri nastalih troškova koji su direktno vezani za pružanje usluge.

Član 41.

Prihod se vrednuje po fer vrijednosti naknade koja je primljena ili se potražuje, pri čemu se uzima u obzir iznos svakog diskonta i rabata, kao i za iznos svih drugih popusta koji su odobreni kupcu.

Naknadno odobravanje popusta kupcima se ne priznaje kao smanjenje prihoda, već kao rashod perioda.

X RASHODI

Član 42.

Rashodi su smanjenja ekonomskih koristi tokom obračunskog razdoblja u obliku smanjenja sredstava ili stvaranja obaveza.

Rashodi se mogu priznati i u izravnom sučeljavanju s povezanim prihodima, a koji proističu iz istih transakcija i drugih poslovnih događaja.

Kada se očekuje da će se ekonomske koristi ostvarivati u nekoliko obračunskih razdoblja, rashodi se priznaju u skladu sa sistemskim rasporedom istih (kao što je amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalne imovine).

Član 43.

Gubici su druge stavke koje udovoljavaju definiciji rashoda, ali ne moraju proisteći iz redovnih aktivnosti. Gubici su najčešće smanjenje ekonomske koristi i smanjenja vrijednosti imovine.

Gubici od prodaje dugotrajne imovine, utvrđene po neto načelu – prodajna vrijednost manja od knjigovodstvene vrijednosti, iskazaće se u računu dobiti i gubitka kao stavka – gubici od prodaje stalnih sredstava.

Član 44.

Troškovi posudbe sredstava priznaju se kao rashod razdoblja u kojem su nastali. Troškovi posudbe su kamate i drugi troškovi koji nastanu u vezi sa posudbom sredstava.

XI DONACIJE

Član 45.

Donacije se priznaju kao prihod na bazi principa sučeljavanja prihoda i rashoda.

Donacije vezane za sredstva, uključujući nenovčane pomoći po fer vrijednosti, priznaju se u bilansu stanja kao odloženi prihod.

Iznos odloženog prihoda se priznaje kao prihod u bilansu uspjeha na sistematskoj i racionalnoj osnovi u toku perioda korisnog vijeka trajanja sredstva.

Član 46.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o računovodstvenim politikama broj 112/2013, od dana 31.01.2013 godine.

Broj: 01-376/22

U Sarajevu, 29.03.2022 god.

Direktor:

Samir Čovrk
Prim.dr. Samir Čovrk, spec. inter.medicine